

$$= 1 - \int_0^{1/2} 2y \left(\frac{1}{4} - y + y^2 \right) dy$$

$$= 1 - \left[\frac{1}{4} \left(\frac{1}{4} \right) - 2 \left(\frac{1}{24} \right) + 2 \left(\frac{1}{64} \right) \right]$$

$$= \frac{95}{96}$$

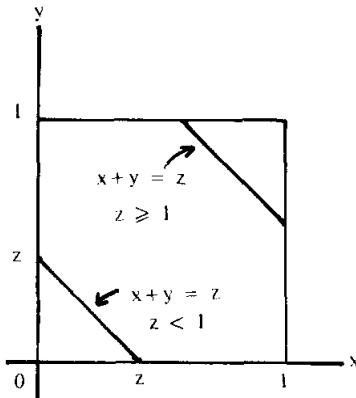
4. X กับ Y เป็นตัวแปรเชิงสูงที่มีพังก์ชันความหนาแน่นร่วม $f(x, y)$ กำหนดไว้โดย

$$f(x, y) = 1, \quad 0 < x, y < 1$$

$$= 0, \quad \text{อื่นๆ}$$

4.1 จงคำนวณค่าของ $P(X+Y \leq z)$, $0 < z < 2$

4.2 กำหนด $F(z) = P(X+Y \leq z)$ เป็นพังก์ชันการแจกแจงสะสมของ Z จงหาพังก์ชันความหนาแน่นของ Z และคำนวณค่าของ $P(|Z| \leq \frac{3}{2})$

4.1 ถ้า $0 < z < 1$

$$P(X+Y \leq z) = \int_0^z \int_0^{z-y} dx dy$$

$$= \int_0^z (z-y) dy$$

$$= z(z) - \frac{z^2}{2} = \frac{z^2}{2}$$

๗ ๑ ≤ z < 2

$$P(X+Y \leq z) = 1 - P(X+Y > z)$$

$$\begin{aligned} &= 1 - \int_{z-1}^1 \int_{z-y}^1 dx dy \\ &= 1 - \int_{z-1}^1 (1-z+y) dy \\ &= 1 - (1-z)(1-z+1) - \frac{1-(z-1)^2}{2} = \frac{1}{2}(4z-z^2-2) \end{aligned}$$

ແສດງວ່າ

$$\begin{aligned} P(X+Y \leq z) &= \frac{z^2}{2}, \quad 0 < z < 1 \\ &= \frac{1}{2}(4z-z^2-2), \quad 1 \leq z < 2 \end{aligned}$$

4.2 $F(z) = P(X+Y \leq z)$

ຈະໄດ້

$$\begin{aligned} F(z) &= 0, \quad z < 0 \\ &= \frac{z^2}{2}, \quad 0 \leq z < 1 \\ &= \frac{1}{2}(4z-z^2-2), \quad 1 \leq z < 2 \\ &= 1, \quad z \geq 2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \frac{dF(z)}{dz} &= z, \quad 0 \leq z < 1 \\ &= \frac{1}{2}(4-2z), \quad 1 \leq z < 2 \\ &= 0, \quad z < 0 \quad \text{ຫຼື } z \geq 2 \end{aligned}$$

ັນດີອ

$$\begin{aligned} f(z) &= z, \quad 0 < z < 1 \\ &= 2-z, \quad 1 \leq z < 2 \\ &= 0, \quad \text{ອືນ } \emptyset \end{aligned}$$

$$P(|Z| \leq \frac{3}{2}) = P(-\frac{3}{2} \leq Z \leq \frac{3}{2})$$

$$\begin{aligned}
&= F_Z\left(\frac{3}{2}\right) - F_Z\left(-\frac{3}{2}\right) \\
&= \frac{1}{2} \left[4\left(\frac{3}{2}\right) - \frac{9}{4} - 2 \right] - 0 = \frac{7}{8}
\end{aligned}$$

5. กำหนด $f(x|y) = \frac{mx}{y^2}$, $0 < x < y, 0 < y < 1$

และ $h(y) = ny^4$, $0 < y < 1$

นอกนั้นเป็น 0 เป็นฟังก์ชันภายใต้เงื่อนไขของ X เมื่อรู้ว่า $Y = y$ และฟังก์ชันความหนาแน่นแบบ marginal ของ Y ตามลำดับ จะหา

5.1 ค่าของ m และ n

5.2 ฟังก์ชันความหนาแน่นร่วมของ X กับ Y

5.3 $P\left(\frac{1}{4} < X < \frac{1}{2} \mid Y = \frac{5}{8}\right)$ และ $P\left(\frac{1}{4} < X < \frac{1}{2}\right)$

เฉลย

5.1 $f(x|y)$ เป็นฟังก์ชันหนาแน่นเงื่อนไขของ $X|y$ ดังนี้

$$\begin{aligned}
\int_0^y \frac{mx}{y^2} dx &= 1 \\
\frac{m}{y^2} \cdot \frac{y^2}{2} &= 1 \quad \text{จะได้ } m = 2
\end{aligned}$$

$h(y)$ เป็นฟังก์ชันหนาแน่นทางเดียวของ Y ดังนี้

$$\begin{aligned}
\int_0^1 ny^4 dy &= 1 \\
n\left(\frac{1}{5}\right) &= 1 \quad \text{จะได้ } n = 5
\end{aligned}$$

5.2 $f(x|y) h(y) = \frac{2x}{y^2} \cdot 5y^4$, $0 < x < y, 0 < y < 1$

จะได้

$$\begin{aligned}
f(x, y) &= 10xy^2, \quad 0 < x < y < 1 \\
&= 0 \quad \text{อื่นๆ}
\end{aligned}$$

5.3 $P\left(\frac{1}{4} < X < \frac{1}{2} \mid Y = \frac{5}{8}\right) = \int_{1/4}^{1/2} f\left(x \mid \frac{5}{8}\right) dx$

$$\text{แต่ } f\left(x \middle| \frac{5}{8}\right) = \frac{2x}{\left(\frac{5}{8}\right)^2} = \frac{128}{25}x, \quad 0 < x < \frac{5}{8}$$

ดังนั้น

$$\begin{aligned} P\left(\frac{1}{4} < X < \frac{1}{2} \middle| Y = \frac{5}{8}\right) &= \int_{1/4}^{1/2} \frac{128}{25}x dx \\ &= \frac{64}{25} \left(\frac{1}{44} - \frac{1}{16} \right) = \frac{12}{25} \\ P\left(\frac{1}{4} < X < \frac{1}{2}\right) &= \int_{1/4}^{1/2} \int_x^1 10xy^2 dy dx \\ &= \frac{10}{3} \int_{1/4}^{1/2} x(1-x^3) dx \\ &= \frac{10}{3} \left[\frac{1}{2} \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{16} \right) - \frac{1}{5} \left(\frac{1}{32} - \frac{1}{1,024} \right) \right] = \frac{449}{1,536} \end{aligned}$$

6. ในจำนวนนักศึกษาที่เรียนวิชาโภคุมพิวเตอร์ 8 คน มี 3 คนที่เรียนวิชาเอกสถิติ 3 คนเรียนวิชาเอกคณิตศาสตร์ ส่วนอีก 2 คนเรียนวิชาพิสิกส์ เลือกนักศึกษามา 4 คนแบบสุ่ม กำหนด X เป็นจำนวนนักศึกษาวิชาเอกสถิติ และ Y เป็นจำนวนนักศึกษาวิชาเอกพิสิกส์ที่ได้รับเลือก จงหา

6.1 พังก์ชันน่าจะเป็นร่วมของ X กับ Y

6.2 $P[(X, Y) \in A]$ ในเมื่อ $A = \{(x, y) : x + y \leq 2\}$

6.3 $f_{Y|X=2}(Y|2)$ และ $P(Y = 0|X = 2)$

เฉลย

6.1 X = จำนวนนักศึกษาวิชาเอกสถิติ , $x = 0, 1, 2, 3$

Y = จำนวนนักศึกษาวิชาเอกพิสิกส์ , $y = 0, 1, 2$

จะได้พังก์ชันน่าจะเป็นร่วมของ X กับ Y

$$\begin{aligned} f(x, y) &= \frac{\binom{3}{x} \binom{2}{y} \binom{3}{4-x-y}}{\binom{8}{4}}, \quad 1 \leq x + y \leq 4, x = 0, 1, 2, 3, y = 0, 1, 2 \\ &= 0 \quad \text{อื่นๆ} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
6.2 \quad P_{[1]}(X, Y) \in A &= P(X+Y \leq 2) \\
&= f(0, 0) + f(0, 2) + f(1, 0) + f(1, 1) + f(2, 0) \\
&= \frac{1}{70} [2 + 3 + 3 + 3(2)(3) + 3(3)] = \frac{1}{2}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
6.3 \quad f_{Y|X=2}(y|2) &= \frac{f(2, y)}{f(2, 0) + f(2, 1) + f(2, 2)}, \quad y = 0, 1, 2 \\
f(2, 0) + f(2, 1) + f(2, 2) &= \frac{1}{70}(9 + 18 + 3) = \frac{30}{70} \\
f(2, y) &= \frac{3}{70} \binom{2}{y} \binom{3}{2-y}, \quad y = 0, 1, 2
\end{aligned}$$

จะได้

$$\begin{aligned}
f_{Y|X=2}(y|2) &= \frac{1}{10} \binom{2}{y} \binom{3}{2-y}, \quad y = 0, 1, 2 \\
&= 0 \\
P(Y=0|X=2) &= \frac{\frac{1}{10} \binom{2}{0} \binom{3}{2}}{\frac{1}{10} \sum_{y=0}^2 \binom{2}{y} \binom{3}{2-y}} = \frac{3}{10}
\end{aligned}$$

7. X และ Y เป็นตัวแปรเชิงสุ่มที่มีพังก์ชันความหนาแน่นร่วม กำหนดโดย

$$\begin{aligned}
f(x, y) &= 4xye^{-x^2-y^2}, \quad x, y > 0 \\
&= 0, \quad \text{อื่นๆ}
\end{aligned}$$

จงหา

7.1 พังก์ชันความหนาแน่นแบบ marginal ของ X และของ Y

7.2 X และ Y จะเป็นตัวแปรเชิงสุ่มที่เป็นอิสระต่อกันหรือไม่

7.3 พังก์ชันการแจกแจงสะสมร่วมของ X กับ Y

7.4 $P(5 < X \leq 10, 5 < Y \leq 10)$

เฉลย

$$\begin{aligned}
7.1 \quad g(x) &= \int_0^\infty 4xye^{-x^2-y^2} dy, \quad y > 0 \\
&= 2xe^{-x^2} \int_0^\infty e^{-y^2} dy^2
\end{aligned}$$

จะได้

$$\begin{aligned} g(x) &= 2xe^{-x^2}, \quad x > 0 \\ &= 0 \quad \text{อื่นๆ} \end{aligned}$$

$$h(y) = \int_0^\infty 4xye^{-x^2-y^2} dx, \quad y > 0$$

จะได้

$$\begin{aligned} h(y) &= 2ye^{-y^2}, \quad y > 0 \\ &= 0 \quad \text{อื่นๆ} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 7.2 \quad g(x)h(y) &= (2xe^{-x^2})(2ye^{-y^2}), \quad x > 0, y > 0 \\ &= 4xye^{-x^2-y^2} \\ &= f(x, y) \end{aligned}$$

แสดงว่า X และ Y เป็นตัวแปรเชิงสุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน และมีการแจกแจงรูปเดียวกัน

$$7.3 \quad G(x) = \int_0^x 2xe^{-x^2} dx = 1 - e^{-x^2}, \quad x > 0$$

จะได้พังก์ชันการแจกแจงสะสมร่วมของ X กับ Y คือ

$$F(x, y) = (1 - e^{-x^2})(1 - e^{-y^2}), \quad x, y > 0$$

$$\begin{aligned} 7.4 \quad P(5 < X \leq 10, 5 < Y \leq 10) &= P(5 < X \leq 10)P(5 < Y \leq 10) \\ &= \{G(10) - G(5)\}^2 \\ &= \{(1 - e^{-100}) - (1 - e^{-25})\}^2 \\ &= (e^{-25} - e^{-100})^2 \end{aligned}$$

8. กำหนดพังก์ชันความหนาแน่นร่วมของ X กับ Y โดย

$$\begin{aligned} f(x, y) &= 8xy, \quad x < y < 1, 0 < x < 1 \\ &= 0 \quad \text{อื่นๆ} \end{aligned}$$

จงหา

8.1 พังก์ชันความหนาแน่นแบบ marginal ของ X และของ Y

8.2 พังก์ชันภายใต้เงื่อนไขของ X เมื่อรู้ว่า $Y = y, 0 < y < 1$

$$8.3 \quad P(2X < Y) \text{ และ } P\left(X < \frac{1}{2} \mid Y > \frac{1}{2}\right)$$

$$8.1 \quad \int_x^1 8xy dy = 4x(1 - x^2) \quad , \quad 0 < x < 1$$

ដំណឹក

$$\begin{aligned} g(x) &= 4x(1 - x^2) \quad , \quad 0 < x < 1 \\ &\equiv 0 \quad \text{នៅរាង} \end{aligned}$$

$$\int_0^y 8xy dx = 4y(y^2 - 0) \quad , \quad 0 < y < 1$$

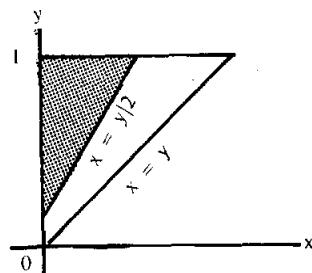
ដំណឹក

$$\begin{aligned} h(y) &= 4y^3 \quad , \quad 0 < y < 1 \\ &\equiv 0 \quad \text{នៅរាង} \end{aligned}$$

$$8.2 \quad \frac{f(x, y)}{h(y)} = \frac{8xy}{4y^3} \quad , \quad 0 < x < y, 0 < y < 1$$

ដំណឹក

$$\begin{aligned} f(x|y) &= 2xy^{-2} \quad , \quad 0 < x < y, 0 < y < 1 \\ &\equiv 0 \quad \text{នៅរាង} \end{aligned}$$

$$8.3 \quad P(2X < Y) = P\left(X < \frac{Y}{2}\right)$$

$$\begin{aligned} &= \int_0^1 \int_0^{y/2} 8xy \, dx \, dy \\ &= \int_0^1 4y \left(\frac{y^2}{4}\right) dy = \frac{1}{4} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
P\left(X < \frac{1}{2} \mid Y > \frac{1}{2}\right) &= \frac{P\left(X < \frac{1}{2}, Y > \frac{1}{2}\right)}{P\left(Y > \frac{1}{2}\right)} \\
&= \frac{\int_{1/2}^1 \int_0^{1/2} 8xy dxdy}{\int_{1/2}^1 \int_0^y 8xy dxdy} \\
&= \frac{\int_{1/2}^1 4y\left(\frac{1}{4}\right) dy}{\int_{1/2}^1 4y(y^2) dy} = \frac{\frac{1}{2}\left(1 - \frac{1}{4}\right)}{1 - \frac{1}{16}} = \frac{2}{5}
\end{aligned}$$

9. X และ Y เป็นตัวแปรเชิงสุ่มที่มีพังก์ชันความหนาแน่นร่วม กำหนดโดย

$$\begin{aligned}
f(x, y) &= \frac{y^2 - x^2}{8} \cdot e^{-y}, \quad y \geq 0, |x| \leq y \\
&= 0 \quad , \quad \text{อื่น ๆ}
\end{aligned}$$

9.1 จงหาพังก์ชันความหนาแน่นแบบ marginal ของ Y

9.2 จงคำนวณค่าของ $P(|X| \leq 2 \mid Y = 5)$

$$9.1 \quad \int_{-y}^y \frac{y^2 - x^2}{8} e^{-y} dx = \frac{e^{-y}}{8} \left[y^2(y + y) - \frac{y^3 + y^3}{3} \right] , \quad y \geq 0$$

จะได้

$$\begin{aligned}
h(y) &= \frac{1}{6} y^3 e^{-y}, \quad y \geq 0 \\
&= 0 \quad , \quad \text{อื่น ๆ}
\end{aligned}$$

$$9.2 \quad P(|X| \leq 2 \mid Y = 5) = P(-2 < x \leq 2 \mid Y = 5)$$

$$\begin{aligned}
&= \int_{-2}^2 f_{X|Y}(x|5) dx \\
&= \int_{-2}^2 \frac{25 - x^2}{8} e^{-5} dx \\
&= \frac{1}{6} \cdot 125 \cdot e^{-5} \\
&= \frac{3}{500} \left[25(2+2) - \frac{8+8}{3} \right] = \frac{71}{125}
\end{aligned}$$

10. X และ Y เป็นตัวแปรเชิงสุ่มที่มีฟังก์ชันการแจกแจงสะสมร่วม กำหนดไว้โดย

$$F(x, y) = (1 - e^{-x}) + \frac{(e^{-xy} - 1)}{y}, \quad x \geq 0, y \geq 1$$

10.1 จงหาฟังก์ชันความหนาแน่นร่วมของ X และ Y

10.2 จงหาฟังก์ชันการแจกแจงสะสมแบบ marginal ของ X

10.3 จงหาฟังก์ชันภายใต้เงื่อนไขของ Y เมื่อ $x = y$, $y \geq 0$

$$\begin{aligned} 10.1 \quad \frac{\partial^2 F(x, y)}{\partial x \partial y} &= \frac{\partial^2}{\partial x \partial y} \left[(1 - e^{-x}) + \frac{(e^{-xy} - 1)}{y} \right] , \quad x \geq 0, y \geq 1 \\ &= \frac{1}{y} \left[e^{-x} + \frac{e^{-xy}(-y)}{y} \right] = -e^{-xy}(-x) \end{aligned}$$

จะได้

$$\begin{aligned} f(x, y) &= xe^{-xy} , \quad x \geq 0, y \geq 1 \\ &= 0 \quad \text{อื่นๆ} \end{aligned}$$

$$10.2 \quad F(x, \infty) = (1 - e^{-x}), \quad x \geq 0$$

นั่นคือ

$$G(x) = 1 - e^{-x}, \quad x \geq 0$$

$$10.3 \quad \frac{f(x, y)}{g(x)} = \frac{\frac{xe^{-xy}}{d(x)(1 - e^{-x})}}{e^{-x}} = \frac{xe^{-xy}}{e^{-x}}, \quad x \geq 0, y \geq 1$$

นั่นคือ

$$\begin{aligned} f(y|x) &= xe^{x(1-y)}, \quad y \geq 1, x \geq 0 \\ &= 0 \quad \text{อื่นๆ} \end{aligned}$$

11. X และ Y เป็นตัวแปรเชิงสุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน และมีฟังก์ชันรูปเดียวกัน คือ

$$f(t) = e^{-t}, \quad t \geq 0$$

นอกนั้นเป็น 0 จงคำนวณค่าของ

$$11.1 \quad P(X + Y \leq 2)$$

$$11.2 \quad P\left(\frac{X}{Y} \leq z\right) \quad \text{ถ้า } F(z) = P\left(\frac{X}{Y} \leq z\right) \quad \text{จงหา p.d.f. ของ } Z$$

$$11.3 \quad P(X < Y | Y \leq 10)$$

X และ Y เป็นตัวแปรที่เป็นอิสระต่อกัน ดังนั้น

$$\begin{aligned} f(x, y) &= e^{-x-y}, \quad x, y \geq 0 \\ &= 0 \quad \text{อื่น ๆ} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 11.1 \quad P(X+Y \leq 2) &= \int_0^2 \int_0^{2-y} e^{-x-y} dx dy \\ &= \int_0^2 e^{-y} (-e^{-2+y} + 1) dy \\ &= -e^{-2}(2) - (e^{-2} - 1) = 0.595 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 11.2 \quad P\left(\frac{X}{Y} \leq z\right) &= \int_0^{\infty} \int_0^{yz} e^{-x-y} dx dy, \quad z \geq 0 \\ &= \int_0^{\infty} e^{-y}(1 - e^{-yz}) dy = 1 - \frac{1}{1+z}(-0+1) \\ \Rightarrow F(z) &= \frac{z}{1+z}, \quad z \geq 0 \\ \frac{dF(z)}{dz} &= \frac{(1+z)-z}{(1+z)^2} \end{aligned}$$

จะได้

$$\begin{aligned} f(z) &= \frac{1}{(1+z)^2}, \quad z \geq 0 \\ &= 0 \quad \text{อื่น ๆ} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 11.3 \quad P(X < Y | Y \leq 10) &= \frac{P(0 \leq X \leq Y \leq 10)}{P(Y \leq 10)} \\ &= \frac{\int_0^{10} \int_0^y e^{-x-y} dx dy}{\int_0^{10} e^{-y} dy} \\ &\approx \frac{\int_0^{10} e^{-y}(1 - e^{-y}) dy}{1 - e^{-10}} \\ &= \frac{(1 - e^{-10}) - \frac{1}{2}(1 - e^{-20})}{1 - e^{-10}} = 0.5 \end{aligned}$$

$$12. A \text{ และ } B \text{ เป็นเหตุการณ์ที่ } P(A) = \frac{1}{4}, P(B) = \frac{1}{2} \text{ และ } P(A|B) = \frac{1}{4} \text{ กำหนด } X$$

และ Y เป็นตัวแปรเชิงสุ่มดัชนี (indicator r.v.'s) ของ A และ B ตามลำดับ จงแสดงให้เห็นจริงว่าข้อความต่อไปนี้ถูกหรือผิด

12.1 X และ Y เป็นตัวแปรเชิงสุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน

$$12.2 P(X^2 + Y^2 = 1) = \frac{1}{4}$$

$$12.3 P(XY = X^2Y^2) = 1$$

$$12.4 g(x) = \frac{1}{2}, x = 0, 1 \text{ นอกนั้นเป็น } 0$$

12.5 X และ Y เป็นตัวแปรเชิงสุ่มที่มีการแจกแจงเหมือนกัน

X เป็นตัวแปรเชิงสุ่มดัชนีของ A ดังนี้

$$P(X = 1) = P(A) = \frac{1}{4}$$

$$P(X = 0) = 1 - P(A) = \frac{3}{4}$$

Y เป็นตัวแปรเชิงสุ่มดัชนีของ B ดังนี้

$$P(Y = 1) = P(B) = \frac{1}{2}$$

$$P(Y = 0) = 1 - P(B) = \frac{1}{2}$$

$$P(AB) = \frac{1}{4} = \frac{P(AB)}{P(B)} \quad \text{ดังนี้}$$

$$P(AB) = \left(\frac{1}{4}\right)\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{8}$$

นั่นคือ

$$P(X = 1, Y = 1) = \frac{1}{8} = P(X = 1)P(Y = 1)$$

$$\frac{1}{4} = P(X = 1) = P(X = 1, Y = 1) + P(X = 1, Y = 0)$$

$$P(X = 1, Y = 0) = \frac{1}{4} - \frac{1}{8} = \frac{1}{8}$$

$$\text{แต่ } P(X = 1)P(Y = 0) = \left(\frac{1}{4}\right)\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{8} = P(X = 1, Y = 0)$$

$$P(X = 0, Y = 0) = P(Y = 0) \cdot P(X = 1, Y = 0) = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{8} = \frac{3}{8}$$

$$\text{และ } P(X = 0, Y = 1) = \frac{3}{4} \cdot \frac{3}{8} = \frac{3}{8}$$

$$P(X = 0) \cdot P(Y = 0) = \left(\frac{3}{4} \right) \left(\frac{1}{2} \right) = \frac{3}{8} = P(X = 0, Y = 0)$$

$$\text{และ } P(X = 0, Y = 1) = P(X = 0) \cdot P(Y = 1)$$

นั่นคือ

$$P(X = x, Y = y) = P(X = x) P(Y = y) \quad \forall x, y$$

แสดงว่า X และ Y เป็นตัวแปรเชิงสูมที่เป็นอิสระต่อกัน

$\Rightarrow$ ข้อความ 12.1 ถูกต้อง

$$\begin{aligned} P(X^2 + Y^2 = 1) &= P(X = 1, Y = 0) + P(X = 0, Y = 1) \\ &= \frac{1}{8} + \frac{3}{8} \\ &= \frac{1}{2} \neq \frac{1}{4} \end{aligned}$$

$\Rightarrow$ ข้อความ 12.2 ผิด

$$\begin{aligned} P(XY = X^2Y^2) &\geq P(X = 0, Y = 0) + P(X = 0, Y = 1) + \\ &\quad P(X = 1, Y = 0) + P(X = 1, Y = 1) \\ &= , \end{aligned}$$

ข้อความ 12.3 ถูกต้อง

$$\begin{aligned} g(x) &= \frac{3}{4} \quad , \quad x = 0 \\ &= \frac{1}{4} \quad , \quad x = 1 \\ &= 0 \quad \text{อื่นๆ} \end{aligned}$$

$\Rightarrow$ ข้อความ 12.4 ผิด

X และ Y เป็นตัวแปรเชิงสูมที่มีการแจกแจงต่างกัน

$\Rightarrow$ ข้อความ 12.5 ผิด

13. X และ Y เป็นตัวแปรเชิงสูมที่เป็นอิสระต่อกัน และมีพังก์ชันความหนาแน่นรูปเดียวกัน
คือ $f(t) = 1, 0 < t < 1$

นอกนั้นเป็น 0 จงหาฟังก์ชันความหนาแน่นร่วมของ X กับ Y และคำนวณค่าของ

$$13.1 \quad P(X+Y < 0.5)$$

$$13.2 \quad P(X-Y < 0.5)$$

$$13.3 \quad P(X^2 + Y^2 < 0.5)$$

$$13.4 \quad P(e^{-X} < 0.5)$$

$$13.5 \quad P(\cos \pi Y < 0.5)$$

X และ Y เป็นตัวแปรเชิงสุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน ดังนี้

$$\begin{aligned} f(x, y) &= g(x)h(y) = 1, \quad 0 < x, y < 1 \\ &= 0 \quad \text{อื่นๆ} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 13.1 \quad P(X+Y < 0.5) &= \int_0^{0.5} \int_0^{0.5-y} dx dy \\ &= \int_0^{0.5} (0.5-y) dy = 0.5(0.5) - \frac{(0.5)^2}{2} = 0.125 \end{aligned}$$

$$13.2 \quad P(X-Y < 0.5) = 1 - P(X-Y \geq 0.5)$$

$$\begin{aligned} &= 1 - \int_0^{0.5} \int_{0.5+y}^1 dx dy \\ &= 1 - \int_0^{0.5} (1-0.5-y) dy = 1 - 0.125 = 0.875 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 13.3 \quad P(X^2 + Y^2 < 0.5) &= \int_0^{\sqrt{0.5}} \int_0^{\sqrt{0.5-y^2}} dx dy \\ &= \int_0^{\sqrt{0.5}} \sqrt{0.5-y^2} dy = \frac{1}{2} \left[\frac{1}{2} (\sin^{-1} 1 - \sin^{-1} 0) \right] = \frac{\pi}{8} \end{aligned}$$

$$* * \quad \int \sqrt{a^2 - x^2} dx = \frac{1}{2} \left[x \sqrt{a^2 - x^2} + a^2 \sin^{-1} \frac{x}{a} \right], \quad a > 0 \quad **$$

๓

$$13.4 \quad P(e^{-X} < 0.5) = P(-X < \ln 0.5)$$

$$= P(X > \ln 2)$$

$$= \int_{\ln 2}^1 dx = I - P(n/2)$$

$$\begin{aligned}
 13.5 \quad P(\cos \pi Y < 0.5) &= P\left(\pi Y > \frac{\pi}{3}\right) \\
 &= \int_{1/3}^1 dy = 1 - \frac{1}{3} = \frac{2}{3}
 \end{aligned}$$

14. โรงงานอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งมีแผนกการผลิต 2 แผนก แต่ละแผนกจะมีอัปทวเหตุเกิดขึ้น X และ Y ครั้งต่อเดือน ตามลำดับ สมมติว่า X และ Y เป็นตัวแปรเชิงสูงที่เป็นอิสระต่อกัน และมีการแจกแจงเหมือนกัน คือ

จำนวนอัปทวเหตุ (t)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
P(T = t)	.08	.12	.16	.13	.09	.12	.10	.09	.06	.05

จงคำนวณค่าของ

$$14.1 \quad P(X = 6|Y \geq 3)$$

$$14.2 \quad P(X > 6|Y \geq 3)$$

$$14.3 \quad P(X+Y > 18)$$

$$14.4 \quad P(X+Y \geq 18|X \leq 9)$$

$$14.5 \quad P(3 < X \leq 6, 5 < Y < 8)$$

โดย

X และ Y เป็นตัวแปรเชิงสูงที่เป็นอิสระต่อกัน ดังนั้น

$$f(x, y) = P(X = x) P(Y = y)$$

$$\begin{aligned}
 14.1 \quad P(X = 6|Y \geq 3) &= P(X = 6) \quad \because X \text{ และ } Y \text{ เป็นอิสระกัน} \\
 &= 0.12
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 14.2 \quad P(X > 6|Y \geq 3) &= P(X > 6), \quad X \text{ และ } Y \text{ เป็นอิสระต่อกัน} \\
 &= .10 + .09 + .06 + .05 = .3
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 14.3 \quad P(X+Y > 18) &= f(9, 10) + f(10, 9) + f(10, 10) \\
 &= (.06)(.05) + (.05)(.06) + (.05)(.05) = .0085
 \end{aligned}$$

โดย

$$\begin{aligned}
 14.4 \quad P(X+Y \geq 18|X \leq 9) &= \frac{P(X \leq 9, Y \geq 18-X)}{P(X \leq 9)} \\
 &= \frac{f(8, 10) + f(9, 9) + f(9, 10)}{1 - P(X = 10)} \\
 &= \frac{(.09)(.05) + (.06)(.06) + (.06)(.05)}{1 - .05} = .0117
 \end{aligned}$$

$$14.5 \quad P(3 < X \leq 6, 5 < Y < 8) = P(3 < X \leq 6) P(5 < Y < 8)$$

$$= (.13 + .09 + .12)(.12 + .10) = .0748$$

15. X และ Y เป็นตัวแปรเชิงสูตรที่เป็นอิสระกัน มี

$$F(x) = k(x^3 + 1), \quad -1 < x < 2$$

$$F(y|1) = m \cdot (y^2 - 2y + 1), \quad 1 < y < n$$

เป็นฟังก์ชันการแจกแจงสะสมแบบ marginal ของ X และฟังก์ชันการแจกแจงสะสม
เงื่อนไขของ Y เมื่อรู้ว่า $X = 1$ ตามลำดับ ถ้า $P(AB) = \frac{1}{36}$ ในเมื่อ

$$A = \{x : 0 < x < 1\} \text{ และ } B = \{y : 1 < y < 2\} \text{ จะคำนวณค่าของ}$$

15.1 k, m, n

15.2 $P(A \cup B)$

15.3 จงหาฟังก์ชันความหนาแน่นร่วมของ X กับ Y

เฉลย

15.1 $F(x)$ เป็นฟังก์ชันการแจกแจงสะสมทางเดียวของ X ดังนั้น

$$1 = F(2) = k(2^3 + 1)$$

$$\text{จะได้ } k = \frac{1}{9}$$

$F(y|1)$ เป็นฟังก์ชันการแจกแจงสะสมเงื่อนไขของ $Y|X = 1$ ดังนั้น

$$1 = F(n|1) = m(n^2 - 2n + 1) \quad \dots \dots \dots (1)$$

$$P(AB) = P(0 < X < 1, 1 < Y < 2) = \frac{1}{36}$$

X และ Y เป็นอิสระต่อกัน ดังนั้น

$$F(y|1) = F(y)$$

$$\text{และ } P(0 < X < 1, 1 < Y < 2) = P(0 < X < 1) P(1 < Y < 2)$$

$$\Rightarrow \frac{1}{36} = \left\{ \frac{1+1}{9} \frac{0+1}{9} \right\} \left\{ m(4-4+1) - 0 \right\}$$

$$\frac{1}{4} = m$$

จาก (1) จะได้

$$\frac{1}{4}(n^2 - 2n + 1) = 1$$

$$n^2 - 2n - 3 = 0$$

$$n = 3 \quad (\because n > 1)$$

$$15.2 \quad P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(AB)$$

$$= \frac{1}{9} + \frac{1}{4} - \frac{1}{36} = \frac{1}{3}$$

$$15.3 \quad f(x, y) = f_X(x) f_Y(y) = \left\{ \frac{d}{dx} \left(\frac{x^3 + 1}{9} \right) \right\} \left\{ \frac{d}{dy} \left(\frac{y^2 - 2y + 1}{4} \right) \right\}$$

จะได้

$$\begin{aligned} f(x, y) &= \frac{x^2(y-1)}{6} \quad -1 < x < 2, 1 < y < 3 \\ &= 0 \quad \text{อื่นๆ} \end{aligned}$$

16. ถ้า $F(y|x)$ และ $F(x)$ เป็นพักร์ชันการแจกแจงสะสมภายใต้เงื่อนไขของ Y เมื่อรู้ว่า $X = x, 0 < x < 1$ และพักร์ชันการแจกแจงสะสมแบบ marginal ของ X ตามลำดับกำหนดไว้โดย

$$F(y|x) = \frac{k \cdot (16x^3y + y^4)}{2x^3 + 1}, \quad 0 < y < 2, 0 < x < 1$$

$$\text{และ } F(x) = cx \cdot (x^3 + 2), \quad 0 < x < 1$$

จงหา

16.1 ค่าของ k และ c

16.2 พักร์ชันความหนาแน่นร่วมของ X กับ Y

16.3 พักร์ชันหนาแน่นภายใต้เงื่อนไขของ X เมื่อ $Y = y, 0 < y < 2$

16.4 พักร์ชันหนาแน่นแบบ marginal ของ X และของ Y

16.5 พักร์ชันการแจกแจงสะสมแบบ marginal ของ Y

16.6 ค่าของ $P\left(\frac{1}{2} < Y < \frac{3}{2} \mid X = \frac{1}{2}\right)$, $P\left(|X| \leq \frac{1}{3} \mid Y = 1\right)$ และ $P\left(\frac{1}{4} < X < \frac{1}{2}\right)$

$$P(Y > 1)$$

เฉลย

16.1 $F(y|x)$ เป็นพักร์ชันการแจกแจงสะสมภายใต้เงื่อนไขของ $Y|X = x$ ดังนี้

$$F(2|x) = \frac{k(32x^3 + 16)}{2x^3 + 1} = 1$$

$$\text{จะได้ } k = \frac{1}{16}$$

$F(x)$ เป็นพักร์ชันการแจกแจงสะสมทางเดียวของ X ดังนี้

$$F(1) = c(1+2) = 1$$

$$\text{จะได้ } c = \frac{1}{3}$$

$$16.2 \quad f(x, y) = f(y|x) f(x) = \frac{\partial}{\partial y} \left[\frac{16x^3y + y^4}{32x^3 + 16} \right] \frac{d}{dx} \left[\frac{x}{3}(x^3 + 2) \right]$$

$$= \left(\frac{16x^3 + 4y^3}{32x^3 + 16} \right) \left(\frac{4x^3 + 2}{3} \right), \quad 0 < x < 1, 0 < y < 2$$

จะได้

$$f(x, y) = \frac{4x^3 + y^3}{6}, \quad 0 < x < 1, 0 < y < 2$$

$$= 0 \quad \text{อื่นๆ}$$

$$16.3 \quad \frac{f(x, y)}{f(y)} = \frac{\frac{1}{6}(4x^3 + y^3)}{\int_0^1 \frac{1}{6}(4x^3 + y^3) dx}, \quad 0 < x < 1, 0 < y < 2$$

จะได้

$$f(x|y) = \frac{4x^3 + y^3}{1 + y^3}, \quad 0 < x < 1, 0 < y < 2$$

$$= 0 \quad \text{อื่นๆ}$$

16.4 พังก์ชันหนาแน่นทางเดี่ยวของ X คือ

$$f(x) = \frac{4x^3 + 2}{3}, \quad 0 < x < 1$$

$$= 0 \quad \text{อื่นๆ}$$

พังก์ชันหนาแน่นทางเดี่ยวของ Y คือ

$$f(y) = \frac{1 + y^3}{6}, \quad 0 < y < 2$$

$$= 0 \quad \text{อื่นๆ}$$

$$16.5 \quad F(y) = \int_0^y \frac{1}{6}(1 + y^3) dy, \quad 0 < y < 2$$

$$= \frac{1}{6} \left(y + \frac{y^4}{4} \right)$$

พังก์ชันการแจกแจงสะสมทางเดี่ยวของ Y คือ

$$F(y) = 0, \quad y < 0$$

$$= \frac{y}{24}(4+y^3) , \quad 0 \leq y < 2$$

$$= 1 , \quad y \geq 2$$

$$\begin{aligned} 16.6 \quad P\left(\frac{1}{2} < Y < \frac{3}{2} \mid X = \frac{1}{2}\right) &= F\left(\frac{3}{2} \mid \frac{1}{2}\right) - F\left(\frac{1}{2} \mid \frac{1}{2}\right) \\ &= \frac{1}{16} \left[\frac{16\left(\frac{1}{2}\right)^3 \left(\frac{3}{2}\right) + \left(\frac{3}{2}\right)^4}{2\left(\frac{1}{2}\right)^3 + 1} \right] - \frac{1}{16} \left[\frac{16\left(\frac{1}{2}\right)^3 \left(\frac{1}{2}\right) + \left(\frac{1}{2}\right)^4}{2\left(\frac{1}{2}\right)^3 + 1} \right] \\ &= \frac{7}{20} \\ P(|X| \leq \frac{1}{3} \mid Y = 1) &= P(X \leq \frac{1}{3} \mid Y = 1) \\ &= \int_0^{1/3} \frac{4x^3 + 1}{1 + 1} dx \\ &= \frac{1}{2} \left[\frac{1}{81} + \frac{1}{3} \right] = \frac{14}{81} \\ P\left(\frac{1}{4} < X < \frac{1}{2}\right) &= \frac{1}{6} \left(\frac{1}{8} + 2 \right) - \frac{1}{12} \left(\frac{1}{64} + 2 \right) = \frac{143}{768} \\ P(Y > 1) &= 1 - \frac{1}{24}(4+1) = \frac{19}{24} \end{aligned}$$

17. กําหนด

$$f(x, y) = \frac{1}{2x} , \quad 0 < y < x < 1$$

$$= 1 , \quad 0 < x < y < 1$$

นอกนั้นเป็น 0 เป็นพังก์ชันความหนาแน่นร่วมของ X กับ Y

17.1 จงแสดงให้เห็นจริงว่า

$$g(x) = \frac{3}{2} - x, \quad 0 < x < 1 \quad \text{และ} \quad h(y) = y - \ln\sqrt{y}, \quad 0 < y < 1$$

นอกนั้นเป็น 0 เป็นพังก์ชันความหนาแน่นแบบ marginal ของ X และ Y ตามลำดับ

17.2 จงคำนวณค่าของ $P\left(\frac{1}{3} < X < \frac{1}{2}\right)$, $P\left(\frac{1}{2} < Y \leq \frac{3}{2} \mid \frac{1}{3} < X < \frac{1}{2}\right)$

17.3 จงหาพังก์ชันการแจกแจงสะสมภายใต้เงื่อนไขของ Y เมื่อ $X = x$, $0 < x < 1$

$$17.1 \quad g(x) = \begin{cases} \int_0^x \frac{1}{2x} dy + \int_x^1 dy & , \quad 0 < x < 1 \\ = \frac{1}{2x}(x - 0) + (1 - x) & \end{cases}$$

แสดงว่า พังก์ชันหนาแน่นทางเดียวของ X คือ

$$\begin{aligned} g(x) &= \frac{3}{2} - x & , \quad 0 < x < 1 \\ &= 0 & \text{อื่นๆ} \\ h(y) &= \int_y^1 \frac{1}{2x} dx + \int_0^y dx & , \quad 0 < y < 1 \\ &= \frac{1}{2}(\ln 1 - \ln y) + (y - 0) \end{aligned}$$

แสดงว่า พังก์ชันหนาแน่นทางเดียวของ Y คือ

$$\begin{aligned} h(y) &= y - \ln \sqrt{y} & , \quad 0 < y < 1 \\ &= 0 & \text{อื่นๆ} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 17.2 \quad P\left(\frac{1}{3} < X < \frac{1}{2}\right) &= \int_{1/3}^{1/2} \left(\frac{3}{2} - x\right) dx \\ &= \frac{3}{2}\left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3}\right) - \frac{1}{2}\left(\frac{1}{4} - \frac{1}{9}\right) = \frac{13}{72} \end{aligned}$$

$$P\left(\frac{1}{2} < Y \leq \frac{3}{2} \mid \frac{1}{3} < X < \frac{1}{2}\right) = \frac{P\left(\frac{1}{3} < X < \frac{1}{2}, \frac{1}{2} < Y \leq 1\right)}{P\left(\frac{1}{3} < X < \frac{1}{2}\right)} , \quad y < 1$$

$$\begin{aligned} P\left(\frac{1}{2} < Y \leq \frac{3}{2} \mid \frac{1}{3} < X < \frac{1}{2}\right) &= \frac{\int_{1/2}^1 \int_{1/3}^{1/2} dx dy}{\frac{13}{72}} \\ &= \frac{\int_{1/2}^1 \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3}\right) dy}{\frac{13}{72}} = \frac{12}{13}\left(1 - \frac{1}{2}\right) = \frac{6}{13} \end{aligned}$$

$$17.3 \quad f(y|x) = \frac{\frac{1}{2x}}{\frac{3}{2}-x} = \frac{1}{3x-2x^2}, \quad 0 < y < x, 0 < x < 1$$

$$= \frac{1}{\frac{3}{2}-x} = \frac{2}{3-2x}, \quad x < y < 1, 0 < x < 1$$

$$= 0 \quad \text{อื่นๆ}$$

เมื่อ $0 < y < x, 0 < x < 1$

$$P(Y \leq y|x) = \int_0^y \frac{1}{3x-2x^2} dy = \frac{y}{3x-2x^2}$$

เมื่อ $x < y < 1$

$$P(Y \leq y|x) = \frac{x}{3x-2x^2} + \int_x^y \frac{2}{3-2x} dy$$

$$= \frac{1}{3-2x} + \frac{2}{3-2x} (y-x)$$

นั่นคือ

$$F(y|x) = 0, \quad y < 0, 0 < x < 1$$

$$= \frac{y}{3x-2x^2}, \quad 0 \leq y < x, 0 < x < 1$$

$$= \frac{1+2y-2x}{3-2x}, \quad x \leq y < 1, 0 < x < 1$$

$$= 1, \quad y \geq 1, 0 < x < 1$$

18. $f(x|y)$ และ $h(y)$ เป็นพังก์ชันความหนาแน่นเงื่อนไขของ X เมื่อ $Y = y$ และพังก์ชันความหนาแน่นแบบ marginal ของ Y ตามลำดับ ซึ่งกำหนดโดย

$$f(x|y) = \frac{3x^2 + xy^2 e^{1-y}}{8 + 2y^2 e^{1-y}}, \quad 0 < x < 2, y \geq 1$$

$$h(y) = \frac{1}{5y^2} \cdot (4 + y^2 e^{1-y}), \quad y \geq 1$$

นอกนั้นเป็น 0 จงหา

18.1 พังก์ชันความหนาแน่นร่วมของ X กับ Y

18.2 พังก์ชันความหนาแน่นและพังก์ชันการแจกแจงสะสมแบบ marginal ของ X

18.3 พังก์ชันความหนาแน่นและพังก์ชันการแจกแจงสะสมของ $Z = \sqrt{\frac{X}{2}}$

18.4 จงแสดงให้เห็นจริงว่า

$$\int_0^2 f(x|5)dx = 1$$

$$P\left(\frac{1}{2} < X \leq \frac{3}{2} \mid Y = 2\right) \neq P\left(\frac{1}{2} < X \leq \frac{3}{2}\right)$$

$$18.1 \quad f(x|y) h(y) = \frac{3x^2 + xy^2 e^{1-y}}{8 + 2y^2 e^{1-y}} \cdot \frac{1}{5y^2} (4 + y^2 e^{1-y}), \quad 0 < x < 2, y \geq 1$$

นั่นคือ

$$\begin{aligned} f(x, y) &= \frac{3x^2 + xy^2 e^{1-y}}{10y^2}, \quad 0 < x < 2, y \geq 1 \\ &= 0 \quad \text{อื่นๆ} \end{aligned}$$

$$18.2 \quad \int_1^\infty \frac{3x^2 + xy^2 e^{1-y}}{10y^2} dy = \frac{3x^2}{10}(-0+1) + \frac{x}{10}(-e^{-\infty} + e^0), \quad 0 < x < 2$$

$$\text{และ} \quad \int_0^x \frac{3x^2 + x}{10} dx = \frac{1}{10} \left(x^3 + \frac{x^2}{2} \right), \quad 0 < x < 2$$

นั่นคือ

$$\begin{aligned} g(x) &= \frac{x}{10}(3x+1), \quad 0 < x < 2 \\ &= 0 \quad \text{อื่นๆ} \end{aligned}$$

และ

$$\begin{aligned} G(x) &= 0, \quad x < 0 \\ &= \frac{x^2}{20}(2x+1), \quad 0 \leq x < 2 \\ &= 1, \quad x \geq 2 \end{aligned}$$

$$18.3 \quad Z = \sqrt{\frac{X}{2}} \quad \text{จะได้}$$

$$\begin{aligned} F(z) &= P\left(\sqrt{\frac{X}{2}} \leq z\right), \quad 0 \leq z < 1 \\ &= P(X \leq 2z^2) \\ &= \frac{(2z^2)^2}{20}(4z^2 + 1) \end{aligned}$$

$$\frac{dF(z)}{dz} = \frac{4(6z^5) + 4z^3}{5}, \quad 0 < z < 1$$

นั้นคือ

$$\begin{aligned} F(z) &= 0 & , \quad z < 0 \\ &= \frac{z^4}{5}(4z^2 + 1) & , \quad 0 \leq z < 1 \\ &= 1 & , \quad z \geq 1 \end{aligned}$$

แล้ว $f(z) = \frac{4z^3}{5}(6z^2 + 1)$, $0 < z < 1$

18.4 $\int_0^2 f(x|5)dx = \int_0^2 \frac{3x^2 + 25xe^{-4}}{8 + 50e^{-4}} dx$

$$= \frac{2^3 + 25e^{-4}(2^2|2)}{8 + 50e^{-4}}$$

แสดงว่า

$$\int_0^2 f(x|5)dx = 1,$$

$$\begin{aligned} P\left(\frac{1}{2} < X \leq \frac{3}{2} \mid Y = 2\right) &= \int_{1/2}^{3/2} f(x|2)dx \\ &= \int_{1/2}^{3/2} \frac{3x^2 + 4xe^{-1}}{8 + 8e^{-1}} dx \\ &= \frac{1}{8 + 8e^{-1}} \left[\left(\frac{27}{8} - \frac{1}{8} \right) + 2e^{-1} \left(\frac{9}{4} - \frac{1}{4} \right) \right] = 0.431 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P\left(\frac{1}{2} < X \leq \frac{3}{2}\right) &= G\left(\frac{3}{2}\right) - G\left(\frac{1}{2}\right) \\ &= \frac{1}{20} \left[2\left(\frac{27}{8}\right) + \frac{9}{4} \right] - \frac{1}{20} \left[2\left(\frac{1}{8}\right) + \frac{1}{4} \right] = 0.425 \end{aligned}$$

แสดงว่า $P\left(\frac{1}{2} < X \leq \frac{3}{2} \mid Y = 2\right) \neq P\left(\frac{1}{2} < X \leq \frac{3}{2}\right)$